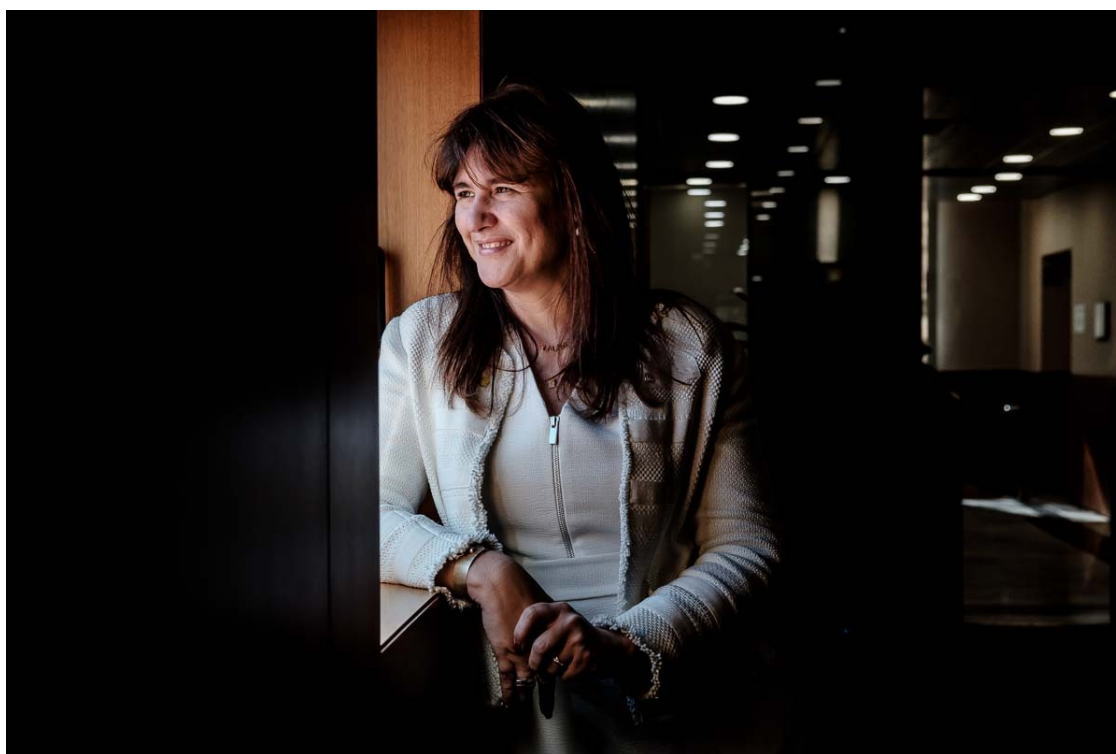

Laura Borràs: «Després de la sentència, la declaració d'independència estarà damunt la taula»

La número dos de la llista de JxCat al Congrés avisa que si l'independentisme exigeix a Sánchez contrapartides per ser investit el canvi de posició de la Fiscalia al Suprem ha de ser demanar "l'absolució"

Laura Borràs | Adrià Costa

Laura Borràs (Barcelona, 1970) estava fent una visita com a directora de la Institució de les Lletres Catalanes quan va rebre una trucada del gabinet de Carles Puigdemont. El president de la Generalitat volia que llegís el document de compromís amb el referèndum

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/129648/govern/ple/es/compromet/organitzar/convocar/celebrar/referendum>) que el Govern, en plenes turbulències de cara a l'1-O, volia exhibir com a senyal d'unitat al voltant de la votació. Va fer unes correccions des del telèfon, tot caminant, i les va enviar a l'equip de Puigdemont. Des d'aquell moment -juny del 2017- han passat moltes coses: el referèndum

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/139653/si/imposa/amb/90/dels/vots/sobre/total/milions/paperetes/valides>) , la declaració de la independència

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/141454/parlament/declara/independencia>) , el 155 i la formació d'un nou Govern (<https://www.naciodigital.cat/noticia/156313/torra/assumeix/mandat/1->

[o/presa/possessio/liquida/155](#)) del qual ella n'haurà format part durant nou mesos al capdavant de Cultura. Ara fa el salt a Madrid com a número dos de Junts per Catalunya (JxCat).

Tenint en compte que Jordi Sánchez, el cap de llista, està empresonat a Soto del Real, Borràs farà de candidata efectiva i participarà en els debats. Membre del nucli dur del president de la Generalitat, Quim Torra, aterrarà en un Congrés dels Diputats fragmentat i amb el dubte de quines majories hi haurà per afrontar una investidura. En aquesta entrevista a **NacióDigital** desgrana les condicions que posarà el seu grup per situar Pedro Sánchez de nou a la Moncloa.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=xryd2uXSrck>

- Com encara el pas a Madrid una consellera que està còmode en el seu àmbit?

- Soc una persona que no ve del món de la política, sinó del món acadèmic. De fet, encara faig classe a la universitat, no ho he deixat al llarg d'aquests últims cinc anys en els quals he estat fent un encàrrec públic al capdavant de la direcció de la Institució de les Lletres Catalanes. Fer el salt a la vida política no és una cosa que tingués decidida, però fruit de la situació que vam viure la tardor del 2017, quan Carles Puigdemont em demana d'anar a les llistes (<https://www.naciodigital.cat/noticia/142915/puigdemont/minimitza/pes/pdecat/llista/definitiva/junts/catalunya>), hi vaig per compromís amb el país i les persones que estaven patint la presó i l'exili, que eren el meu Govern. Ser consellera de Cultura del teu país (<https://www.naciodigital.cat/noticia/156012/ara/si/1x1/definitiu/govern/quim/torra>), amb un president del Govern, Quim Torra, que és una persona del món de la cultura, és l'honor més gran que et puguis imaginar.

"Ser consellera de Cultura del teu país és l'honor més gran que et puguis imaginar"

Però passen coses i hi ha circumstàncies en les quals de vegades no fas allò que tu vols fer o que penses que pots fer millor. En aquest cas, es va considerar que el meu nom podria ser una opció per acompanyar Jordi Sánchez, Míriam Nogueras i Ramon Tremosa a la llista al Congrés (<https://www.naciodigital.cat/naciogranollers/noticia/29091/pdecat/acata/puigdemont/sanchez/borras/nogueras/tremosa/lideraran/llista/madrid>). Soc una persona que he estat defensant la unitat i, quan veus que el teu nom acomoda els interessos de la presó, l'exili, el PDECat, Junts per Catalunya i la Crida, acceptes el que et proposen. Sempre he buscat consensos, com a diputada i a la Crida, on vaig ser la membre de la direcció més votada (<https://www.naciodigital.cat/noticia/171766/qui/es/qui/direccio/crida/lidera/jordi/sanchez>). No es pot predicar la unitat i després no practicar-la. Hi ha hagut moltes renúncies i sacrificis per part de tothom, no només dels que no van a les llistes sinó també dels que hi van.

- S'hi veia, fent el salt a Madrid?

- No, de cap manera. El meu àmbit d'especialització i en el qual penso que puc ser més decisiva és el de la literatura i, per extensió, la cultura. Més enllà d'això, no imaginava res més. No esperava ni aspirava a res més. Quan formes part d'un projecte col·lectiu, et poses al servei del projecte, i això estem fent.

- Quina anàlisi fa de la situació a l'Estat?

- Ens movem en l'escenari de la complexitat. Hi ha moviments tectònics que han fet caure els últims dos governs a l'Estat. Per raons diferents, però amb un escenari comú, que és la situació que estem vivint d'excepcionalitat democràtica al nostre país, a Catalunya, però per extensió afecta l'Estat. El moment és extraordinàriament complicat perquè estem veient l'apogeu de brots

d'extrema dreta i com això està fent forat. És una situació extraordinàriament preocupant. Hem de veure quina capacitat de negociació i de diàleg tenen les persones que opten a una presidència del govern a Espanya. Fins ara hem vist un president del govern del PP que va aplicar un 155 amb l'acompanyament d'altres forces polítiques, com és el cas del PSOE, i això el va portar a aquesta intransigència, repressió i judicialització de la vida política. Això també el va fer caure del govern. I hem vist un altre president, en aquest cas del PSOE, que no va ser prou valent. Apel·len a l'argument de la por, però sembla que tinguin por del diàleg.

"És estranyíssim haver d'exigir que s'acabi la repressió en un estat que es diu democràtic"

Hem de veure, en aquest escenari de complexitat, quin és el paper que podem jugar nosaltres defensant, naturalment, els interessos de Catalunya. Amb l'exigència del final de la repressió: sempre dic que és estranyíssim haver d'exigir que s'acabi la repressió en un estat que es diu democràtic. I que s'escolti i s'atengui el dret a l'autodeterminació que demana el poble de Catalunya, que ho fa de manera molt constant des de fa molt de temps i cada cop amb més consens. La gent vol poder decidir què vol ser, i això només pot passar en el marc democràtic. No ho podem entendre d'una altra manera.

La consellera de Cultura posa rumb a Madrid com a número dos de JxCat. Foto: Adrià Costa

- Qui li va comunicar que era un dels noms escollits per acompanyar Jordi Sànchez? Va anar a Soto del Real en algun moment?

- En primer lloc, m'ho va comunicar el president Torra, però també el president Puigdemont i, naturalment, Jordi Sánchez. Visito habitualment els presos, també viatjo i em reuneixo amb els exiliats, que són el nostre Govern. Fruit de la repressió, es va produir en aquests temps diferenciats. Evidentment, la comunicació amb la presó és molt més complicada que amb l'exili, on es parla amb continuïtat. Qui m'ho comunica és el president Torra.

- Amb algun encàrrec especial?

- Torra creu en el seu Govern i fa una aposta per col·locar dues persones de la seva confiança, com la consellera Elsa Artadi i jo mateixa, en dos dels comicis que tenim a la vista. És una triple contesa electoral i és molt important poder ser allà on es decideixen coses que passen per Catalunya. Per tant, el Govern continua sent-hi i continua governant, però ara es fa una aposta per mirar de consolidar aquests espais electorals amb Artadi a Barcelona i amb mi a Madrid. Sempre davant hi van els nostres presos, Joaquim Forn -a la capital catalana (<https://www.naciodigital.cat/noticia/175978/forn/no/renunciara/ser/alcalde/si/guanya/eleccions/barcelona>) - i Jordi Sánchez, i a Europa hi va Carles Puigdemont (<https://www.naciodigital.cat/noticia/175197/puigdemont/sera/candidat/europees/controlara/jxcat/madrid>).

- **Parlava abans del programa electoral, amb el final de la repressió i l'autodeterminació com a eixos principals. Com encaixa l'1-O aquí** (<https://www.naciodigital.cat/noticia/139653/si/imposa/amb/90/dels/vots/sobre/total/milions/paperetes/valides>) ?

- L'1-O és la referència, o almenys ho és per les persones que hi érem i que no teníem cap responsabilitat política. La vivència del referèndum ens marca de manera extraordinària. Les persones que estan privades de llibertat o que són a l'exili (<https://www.naciodigital.cat/noticia/142030/entre/exili/preso/setmana/canviat/vida/tot/govern>) ho estan per haver complert democràticament un compromís que va ser acceptat per la Junta Electoral Central: Junts pel Sí, a qui jo vaig votar, volia aconseguir el sí en un referèndum que hem volgut de manera continuada que fos pactat amb l'Estat perquè tingui validesa. Perquè aspirem a pensar que l'Estat, en ple segle XXI, és madur democràticament, com ho és el Regne Unit o el Canadà.

"En absència d'un altre referèndum, el mandat és el de l'1-O"

Molts ens sentim extraordinàriament vinculats a l'1-O, a allò que va passar, perquè vam exercir el dret a votar i vam ser severament castigats. La repressió va començar en aquell moment i no s'ha aturat. Aquest mandat és fonamental. En absència d'un altre referèndum, el mandat és el de l'1-O. Abans de ser independentistes, abans de voler ser independents -i de tenir un projecte de país més fort, més capaç, més potent, més modern-, som demòcrates. I el que volem és poder-ho decidir. Estem molts convençuts que la forma de gestió per al nostre país és la independència? Sí. Però naturalment, com que som demòcrates, estem disposats a respectar sigui quin sigui el resultat del referèndum. El problema és que no es permet. Fent-ho, es nega el dret a l'autodeterminació que entenem que és primordial i bàsic. No és tant de programa electoral, sinó estructural, previ al programa.

- **Vostè ha afirmat en els últims dies que no és un problema català que Espanya sigui ingovernable. Quins beneficis aporta no col·laborar en la governabilitat de l'Estat?**

- Entenc la política com fer un viatge cap a l'altre, com escoltar l'altre, empatitzar per veure,

conèixer i que hi hagi un diàleg i una confrontació dialèctica. Només puc entendre la política com a diàleg. És obligació del polític escoltar, entendre, fer els moviments que ajudin a satisfer les necessitats de les persones i pactar perquè el bé comú sigui en benefici de tothom. Quan parlem de la governabilitat de l'Estat, i quan dic que anirem a Madrid a fer política en clau catalana, molta gent interpreta: bloquejaran o no bloquejaran? No. Qui bloqueja? Qui foragita un Govern escollit amb l'aplicació del 155

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/141500/rajoy/convoca/eleccions/catalanes/21/desembre>) .

Em sembla que això és un bloqueig importantíssim. Això va bloquejar la política catalana i la vida en general dels ciutadans.

"Venim d'un llarguíssim bloqueig. Les aspiracions d'independència d'aquest país neixen d'una situació de bloqueig sistemàtic d'aquestes aspiracions"

Què vam fer quan vam entrar a les institucions? Desbloquejar una situació d'anormalitat democràtica com era una aplicació subjectiva

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/156313/torra/assumeix/mandat/1-o/presa/possessio/liquida/155>) [del 155]. Va ser el més nociu que hem viscut al nostre país en

els últims anys. Per tant, quan diem que anem a Madrid, i ens pregunten si bloquejarem, el que hem de fer és desbloquejar una situació que a priori ja està sent bloquejada per l'Estat.

Bloquejarem els brots de feixisme? I l'avenç de l'extrema dreta? Si podem fer-ho, sí, per responsabilitat. No ho entendria de cap altra manera. Venim d'un llarguíssim bloqueig. Les aspiracions d'independència d'aquest país neixen d'una situació de bloqueig sistemàtic d'aquestes aspiracions. La societat catalana ha estat un exemple de fer coses perquè l'Estat no les ha fetes, com és el cas de les infraestructures. Venim d'un llarg bloqueig, i farem el possible per desbloquejar això.

Borràs forma part del nucli dur de Quim Torra al Govern. Foto: Adrià Costa

- Què farà JxCat si els seus vots són decisius per investir Pedro Sánchez?

- Haurem de seure amb Sánchez, si és qui està en disposició de fer govern i, parlant, dialogant, farem valdre el que és primordial. No anirem a fer política de mínims, anirem a fer política de màxims. En aquest moment, la situació d'emergència que vivim passa per la situació de repressió que vivim: tenim presos, exiliats i la necessitat d'aconseguir el dret a l'autodeterminació. En la base d'això, que ens sembla primordial i que és previ a qualsevol partit que es pugui jugar, hem d'establir aquestes regles. En aquest sentit, farem valdre i serem forts a l'hora d'expressar-li la necessitat imperiosa que tenim i entenc que ell, estadista i candidat a presidir un govern, haurà de valorar què es el que més li interessa en aquest sentit.

"Qui vol ser un problema? Nosaltres, no. Volem ser part de la solució, volem aportar solucions. La solució passa per propostes polítiques, no per repressió"

- Són les mateixes condicions que a la cimera de Pedralbes

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/169584/torra/sanchez/proven/encetar/nou/temps/dialeg/malgrat/discrepancies>) ?

- Les condicions són dialogar. Ens havien dit que, en absència de violència, es podria parlar de tot. Veiem que, potser, no és així. Continuem pensant que parlar és l'única solució. I si hi ha un problema polític, s'ha de resoldre políticament. Això vol dir parlar, un intent d'empatia. Quan Pedro

Sánchez diu que convivència sí i independència no (<https://www.naciodigital.cat/noticia/175654/sanchez/assegura/amb/govern/socialista/no/es/produira/mai/independencia/catalunya>) , li quedarà molt bé com a frase, però què vol dir? Que ja ha decidit que li és igual allò que opinin els catalans? Aleshores és un programa basat en una estima a la democràcia que brilla per la seva absència. A vegades, intentar escoltar i entendre pot donar les pautes per veure com pots desbloquejar una situació.

Catalunya porta sent "*el problema catalán*" des de temps immemorials. Qui vol ser un problema? Nosaltres, no. Volem ser part de la solució, volem aportar solucions. La solució passa per propostes polítiques, no per repressió. A més codi penal, menys democràcia. Això ho hem de poder fer valdre, i algú que vol governar un Estat que està en aquesta situació, no pot obviar-la. Haurà de dir-nos quina és la seva proposta de solució per al "*problema catalán*". No volem ser un problema, volem formar part de la solució.

- La situació dels presos i les acusacions de la Fiscalia
(<https://www.naciodigital.cat/noticia/166031/totes/penes/demana/fiscalia/25/anys/junqueras/fins/17/resta/presos>) **poden estar damunt la taula de negociació amb el govern espanyol?**

- Tenia entès que una democràcia es basava en la independència de poders. A nosaltres ens correspon fer política, i entenem que les persones que ens hi dediquem hem de fer política, i que no hi ha d'haver ingerència ni contacte d'aquests àmbits. En aquest moment, ho desconec totalment. Ens sembla que allò que podem fer en el marc de la política, per nosaltres no quedarà: ho farem tot. En altres àmbits, no ens correspon a nosaltres establir-ho.

"L'única cosa que podem demanar nosaltres és l'absolució"

- El final del judici es pot mesclar amb la negociació per la investidura. Exigiran que la Fiscalia rebaixi els càrrecs als encausats per pactar amb Sánchez?

- Nosaltres, si hem d'exigir alguna cosa, exigim l'absolució. És l'únic que és coherent amb el que ha passat i amb el que s'està intentant construir què ha passat. Les persones innocents han de ser fora de la presó. En aquest moment tenim a persones que fa més d'un any que estan en presó preventiva absolutament abusiva. Per tant, les persones innocents no han de ser a la presó. Se les acusa d'una violència que tots sabem que no han comès. L'única cosa que podem demanar nosaltres és l'absolució.

Abans d'entrar a les llistes de JxCat al Parlament era directora de la Institució de les Lletres Catalanes. Foto: Adrià Costa

- Sense absolució no hi haurà investidura?

- Haurem d'anar veient quins són els escenaris. Com puc demanar que rebaixin una pena que jo participo de la idea que no ha de ser pena? Estic dient el que penso individualment, però crec que és un sentiment compartit. Crec que s'està construint un relat d'una violència que pot tenir a persones innocents molts anys a la presó. Unes penes basades en una construcció que no és fidel a la realitat. Em sembla gravíssim. A partir d'aquí, com hem de poder negociar, traficar, amb la vida de les persones, anys amunt, anys avall? Participo de la idea que, com que no són culpables d'allò que els acusen, l'única solució possible és l'absolució. Altrament, en quina situació ens trobem? És una cosa obscena.

- Sense referèndum no hi ha res a parlar?

- Insisteixo: ho tenim tot a parlar. No rebutgem parlar de res, però no deixarem de parlar d'allò que ens interessa parlar. El diàleg pel diàleg, com si fos anar a parlar del temps, no cal. No rebutgem parlar de res, però és segur que no rebutjarem parlar d'allò que per a nosaltres és primordial. A partir d'aquí, puc donar l'exemple que, com a consellera de Cultura, he donat mostres d'haver estat gestionant la situació de repressió i exili amb una gestió diària de Govern per tot el territori i parlant amb tots els sectors. No és que estigui dient que ens mantenim en un àmbit retòric. Estem preparats per fer tot allò que calgui per als ciutadans de Catalunya, faltaria més. Ara bé, el que no podem deixar de fer és plantejar coses que també són decisives en aquest moment. Altrament, ens situarien en una situació d'excepcionalitat perpètua. I quan estem en excepcionalitat, normalitzem coses. I jo em sento extraordinàriament incòmoda normalitzant coses.

- Temen l'escenari d'una repetició electoral, com el 2016?

- No temem mai les eleccions. Per definició, diem que les solucions venen de les urnes. Per tant, en principi no temem les eleccions, l'exercici de la democràcia, mai. No ho veiem com una cosa negativa. Les eleccions són traslladar la consulta a la ciutadania. Si no s'assoleixen uns determinats objectius, la veu del poble sempre és sobirana, en democràcia. No tenim cap por. Hem de fer tota la nostra feina perquè tot allò que volem sigui factible i sigui efectiu. Si això no s'aconsegueix, naturalment les eleccions sempre són la resposta. No ho plantejo amb temor.

"S'està fent bandera, amb una frivolitat increïble, de l'aplicació d'un 155 preventiu. Com si estiguéssim malalts i el 155 fos la vacuna que ens ha de curar"

- I si hi ha un tripartit de dretes, què ha de fer la Generalitat?

- Estem en l'escenari de l'apocalipsi. Si estem parlant ara de retallada de drets, una situació com aquesta seria extremadament lesiva per a Catalunya. S'està fent bandera, amb una frivolitat increïble, de l'aplicació d'un 155 preventiu. Com si estiguéssim malalts i el 155 fos la vacuna que ens ha de curar. Sabem les extraordinàries conseqüències negatives que ha tingut (<https://www.naciodigital.cat/noticia/166703/155/va/provocar/afectacio/economica/1800/milions/euros>). Que algú presumeixi preventivament d'això ja demostra quines ganes té d'atendre la problemàtica de Catalunya i ja ha pres partit en contra de Catalunya, fins i tot dels seus propis votants. Quan algú exhibeix la bandera del 155 per un territori en el qual hi viu és un punt esquizofrènic, no és conscient de l'autolesió que es comet. Per mi, aquest escenari [tripartit de dretes] és el el pitjor: hi ha gent disposada a trepitjar drets i a fer-ho amb tota naturalitat, sense parpellejar.

- Vostè era partidària de tombar els pressupostos generals de l'Estat (<https://www.naciodigital.cat/noticia/173467/pressupostos/naufraguen/sanchez/posa/rumb/eleccions>) ?

- He estat sempre al costat del president Torra. Per a ell, era una qüestió que demostrava quina era la posició de força del Govern de la Generalitat. Volem diàleg? Sí. Estem disposats a oferir la mà per al diàleg? Sí. No ens aixecarem mai de la taula? Sí. Si en aquell moment el que necessitava Sánchez era tramitar els pressupostos, aquesta era la nostra situació de força. Com que era el millor que enteníem que podia passar per continuar preservant el que posàvem sobre la taula del diàleg, era una posició de fermesa a la qual vaig donar suport, perquè faig costat al president i al Govern.

Amb Jordi Sànchez a la presó, Borràs serà la cara visible de la llista postconvergent al Congrés. Foto: Adrià Costa

- Un altre escenari al Congrés hauria facilitat l'aprovació dels pressupostos al Parlament?

- Els pressupostos s'han esgrimit sempre com una espècie de pastanaga. Vaig anar a negociar amb el ministre, li vaig presentar un memorial de greuges cultural i li vaig dir que, si en alguna dada no hi estava d'acord, que ho estudiéssim. Em va dir que, efectivament, el que plantejava era així, que hi havia hagut una desatenció que calia mirar de corregir. Quan? No tinc per què creure que s'acabi corregint. Ja hem vist que hi ha l'evidència contrastada que no hi ha hagut compliment per molt que un pressupost pugui ser magnífic sobre el paper. Si algú s'aixeca d'una taula de diàleg perquè li fa por el diàleg, el tràmit [dels pressupostos] és irrellevant. El que em sembla significatiu és que algú li pugui fer por parlar dels drets dels qui són els seus ciutadans, al cap i a la fi.

- Quin tipus de campanya tenen al cap de cara al 28 d'abril?

- Encara estic a la conselleria tancant temes i mirant de posar ordre als meus compromisos amb el sector, amb la intenció que hi hagi les mínimes turbulències possibles en el traspàs. Per tant, encara no m'he plantejat com serà la campanya. Encara estic fent de consellera fins aquest diumenge al vespre. Afronto la campanya amb el convenciment que hem de ser forts a Madrid perquè, en la mesura que siguem forts a Madrid, seran ateses o no les nostres reivindicacions, que entenem que són justes i legítimes per al conjunt dels ciutadans de Catalunya.

- A l'espera de confeccionar els missatges principals, voldríem preguntar-li per qüestions concretes. Vostè, amb tota probabilitat, serà la candidata efectiva, perquè serà molt difícil que Jordi Sànchez pugui exercir al Congrés dels Diputats. Quina és la seva posició sobre la reforma del sistema de pensions?

- És interessant la pregunta perquè ja estem decidint els drets polítics de Jordi Sànchez seran trepitjats. Però les coses difícils també s'han de poder atacar en algun moment. I s'han de poder denunciar. Perquè és gravíssim que algú que té drets polítics, que se suposa que estan intactes, no pugui exercir-los. Però és que això ja és el que ha estat passant al Parlament de Catalunya. Els presos són diputats electes i, en canvi, resulta que no tenen drets. Parlarem de les pensions, parlarem de la reforma laboral, parlarem del que calgui. Però entenem que aquesta situació prèvia dinamita les bases del que hauria de ser la democràcia.

- Deixi'ns preguntar-li, doncs, com faran efectiva al Congrés la seva denúncia per aquesta situació si Jordi Sànchez no pot exercir com a electe.

- Ho farem amb tota la vehemència possible. La gent han de saber que els presos polítics, que estan en situació de privació de llibertat abans de la sentència, han estat desposseïts dels seus drets. La presumpció d'innocència s'ha dinamitat en aquest procés. Quan ens retallen la democràcia a alguns, ens la retallen a tots. No ho podem normalitzar. Aquest és un tema important. Ens estem carregant els pilars d'un estat de dret. Hem de denunciar-ho perquè, si no ho fem, ho estem normalitzant. No podem normalitzar que se'ns trepitgin drets. Em diuen que parlo molt del conseller Lluís Puig. I sempre dic el mateix: naturalment que en parlo molt, perquè la gent no el veu i no tothom pot viatjar per parlar-hi. Ell va ser un conseller legítim d'un Govern legítim que va ser foragitat. Tinc l'obligació de fer-ho. Hem de mantenir la presència dels absents.

- Li preguntàvem perquè, en aquesta legislatura, la situació dels diputats presos i exiliats s'ha traslladat a la mesa del Parlament. Insistim. A la mesa del Congrés veurem el mateix que hem vist a la mesa del Parlament?

- On tinguem veu farem evident la situació de vulneració de drets que viuen ciutadans del poble de Catalunya, del partit polític que siguin. És una retallada de drets. Hem de dir que al segle XXI se censura la llibertat d'expressió, també en obres d'art i cançons, i que això és inaudit. L'art sempre ha estat un element d'expressió de divergències. Si això no és possible, no tenim un estat de dret. I els representants polítics tenim el deure de fer-ho saber. Si no, continuem amb la nostra vida normal. Per què portem un llaç groc? El portem per fer visibles els invisibles. No podem permetre que ho siguin. És un senyal de solidaritat amb els que no hi són. Hem de continuar-ho podent fer mentre aquesta situació es produeixi.

La consellera de Cultura va ser la més votada de la direcció fundacional de la Crida. Foto: Adrià Costa

- Li reformulem la pregunta. Com creu Laura Borràs que s'ha d'atendre la reforma del sistema de pensions?

- Doncs l'atendrem. Ens posarem a fer la feina. Qui em conegui sap que soc una persona absolutament predisposada al treball. Escollirem la veu de tothom i tindrem un posicionament. Però, a les envistes que això pugui començar, insisteixo en la no normalització de circumstàncies que faran que qualsevol altra cosa que es pugui fer sense atendre aquesta condició prèvia ja significarà una normalització del que no podem permetre que es normalitzi.

- Un dels grans assumptes de la campanya és com s'atendrà la desacceleració econòmica que està arribant. Tenint en compte que la resolució del conflicte català es pot allargar, la ciutadania també deu esperar de vostès que fixin posicions sobre les grans qüestions que s'atendran al Congrés, des de la reforma laboral fins als salaris.

- I en sanitat o la llei de la dependència. I, per això, hi haurà un programa electoral de Junts per Catalunya que recollirà el nostre posicionament en cadascuna d'aquestes qüestions. Perquè, naturalment, que tindrem posicionament. Però això no obsta que reivindicuem que la base del context sigui un terreny de joc netament democràtic. No es poden produir vulneracions. El programa electoral s'està començant a redactar i atendrem totes les preocupacions dels ciutadans de Catalunya, naturalment.

- Vostè és la número dos de la llista, però probablement haurà de participar en els debats electorals. Coincidirà amb Inés Arrimadas i Cayetana Álvarez de Toledo. En quins termes espera que es produeixi la confrontació de posicionaments?

- Espero que es produeixin en els termes de màxim respecte i educació, que és com jo he fet ús de la paraula en el Parlament i que és la meua manera de fer. Aquest és el to i el tarannà que ens

---

caracteritza a Junts per Catalunya. Hi ha gent que, sistemàticament, s'instal·la en la crispació i l'insult. És una manera de fer política que a molta gent l'incomoda. Però cadascú presenta les seves credencials i les fa efectives com li sembla millor.

- El president Torra serà un dels actius de la campanya i espera veure'l a molts mítings al seu costat?

- El president Torra és un treballador incansable, que ha creuat el país de dalt a baix i que s'ha posat a disposició de tots els candidats, de les tres eleccions que venen. Ell hi jugarà un paper destacat. Ens ha fet saber que vol que sigui així. I espero que ens acompanyi.

"Torra té el suport de la gent perquè el veuen com una persona que, sense formar part del món polític, ha acceptat la més grans de les responsabilitats"

- Vostè forma part del cercle de confiança del president. Deixi'ns preguntar-li com el veu en aquests moments i si creu que esgotarà la legislatura?

- Tots sabíem que aquesta legislatura venia condicionada per la situació extraordinària que vivim. Hi ha un punt d'inflexió molt clar que és la sentència del judici, el moment de la resolució, que condiciona allò pel qual nosaltres vam accedir a una llista i després a un Govern. La legislatura ja s'afrontava sabent que aquest punt suposaria un punt d'inflexió. Com veig el president Torra? El veig com és ell, una persona extraordinàriament compromesa i determinada, un treballador incansable, que surt al carrer i escolta la gent, i que viatja i és arreu. Les seves sortides són dosis d'injecció d'ànims, perquè té el suport de la gent. I això passa perquè el veuen com una persona, sense formar part del món polític, ha acceptat la més grans de les responsabilitats, en un escenari de gran complexitat, formant un Govern de coalició i davant un Estat que té molt clar que la repressió no s'atura. El veig aguantant aquesta situació, però amb el suport de les persones que som al seu costat, que hi som per ajudar-lo.

Borràs sosté que és Pedro Sánchez qui ha de fer una proposta per desbloquejar el conflicte polític. Foto: Adrià Costa

- Quina creu que ha de ser la resposta després de la sentència del judici al Suprem?

- Ha de ser una resposta de país. Estan jutjant unes persones, però ens jutgen a tots (<http://nacioidigital.cat/judici>) . És un judici per la democràcia. Per això diem que és una farsa de judici, perquè ens volen fer creure que es va exercir una violència propiciada pels acusats quan tots sabem que l'única violència que va haver-hi va ser la que van exercir els cossos policials. Ens cal una resposta de país. I, de la mateixa manera que el poble ha condicionat moltes de les accions polítiques dels darrers anys, davant de la sentència haurà d'haver-hi una resposta de país i el Govern haurà d'estar al costat de la gent.

- I què volen dir quan, de portes endins, parlen de fer un nou 1 d'octubre?

- Deu dir-se en unes portes que jo no transito. No n'he sentit a parlar. Nosaltres aspirem a que es faci efectiu un determinat resultat o que estiguem en disposició de fer un referèndum acordat i vinculant, i en el qual es respecti la decisió de les persones que van a votar sí o no, així com al posició dels que decideixin abstenir-se. Sí que hi ha una voluntat manifesta d'aconseguir aquest escenari en el qual es pugui fer efectiu el dret a l'autodeterminació i, per tant, la independència de Catalunya.

- I tornar a portar la declaració d'independència el 27 d'octubre al Parlament (<https://www.nacioidigital.cat/noticia/141454/parlament/declara/independencia>) és un escenari que estigui damunt la taula si hi ha una sentència condemnatòria?

- Nosaltres hem de tenir tots els escenaris damunt la taula. I li correspon al Govern preveure diversos escenaris. Canvien amb molta celeritat i, per tant, haurem de veure què passa i de quina manera entomem la sentència. Això ens interpel·la a tots i cadascun de nosaltres, amb

independència del partit. Quan érem a l'1 d'octubre no preguntàvem al de costat a quin partit votava. Nosaltres tindrem tots els escenaris oberts per fer efectiu allò que pensem que la gent demana i vol. I tindrem la manera de veure com s'aconsegueix.

- Finalment, el Govern ha retirat els llaços d'edificis de la Generalitat, atenent el requeriment de la Junta Electoral, i n'ha penjat una altra que reivindica la llibertat d'expressió (<https://www.naciodigital.cat/noticia/176021/torra/penja/nova/pancarta/al/palau/generalitat/llibertat/opinio/expressio>) . Per què el Govern ha actuat així quan des de divendres de la setmana passada ja coneixia la recomanació del Síndic de Greuges de retirar els símbols?

- És important tenir present el calendari. A partir del moment que es rep una determinada informació, el Govern necessita clarificació sobre punts que no són menors, és lògic esperar la resposta d'allò del qual en demanes clarificació. No podem prendre una decisió sense aquests aclariments.

- Què li va semblar la proposta del Síndic de Greuges (<https://www.naciodigital.cat/noticia/175864/sindic/recomana/torra/retiri/llaços/grocs/forma/excepcional>) ?

- La resposta és unànime i acordada respecte a la decisió presa pel president. Personalment, mantinc una discrepància política sobre l'apreciació dels llaços com a senyal partidista. Perquè si és partidista, vull saber de quins partits, perquè són de tants partits que representen la majoria del Parlament, i això ja representa una contradicció en si mateixa. I si són un símbol polític, això vol dir que tenim presos i exiliats polítics i que som davant un judici polític.

- Per què han escollit el nom de Mariàngela Vilallonga i quines qualitats creu que pot aportar al Departament? Quines funcions principals haurà de dur a terme i quins fruits recull del seu mandat?

- A l'hora de proposar la persona que agafés el meu relleu, tenia l'opció de triar algú de l'actual equip, però això implicava resoldre una doble substitució i la prioritat sempre ha estat que el canvi provoqués les mínimes turbulències possibles per al Departament i per al sector. Per això he optat per proposar algú de fora que conegués i compartís les línies estratègiques que tenim marcades. I, amb aquest esperit, vam consensuar una proposta amb els presidents Torra i Puigdemont i amb el conseller Puig. La Mariàngela Vilallonga garanteix aquesta tranquil·litat en el relleu i aquesta continuïtat en el nostre projecte. La seva profunditat intel·lectual està fora de dubte i, a més, combina la procedència de l'àmbit acadèmic amb la trajectòria de caràcter més institucional a l'IEC.

- Li agradaria tornar a ser consellera de Cultura?

- La resposta és un sí rotund, clar i contundent. No hauria imaginat mai ser-ho, és el més gran honor al qual podia aspirar i, per tant, si no puc tornar a la meua casella de sortida, que és la direcció de la Institució de les Lletres Catalanes, fer de consellera de Cultura ha estat el més important que hauré fet a la meua vida.

La dirigent de la Crida va atendre NacióDigital des dels despatxos de JxCat al Parlament. Foto: Adrià Costa